

Dendrokronologisk undersøgelse af fyrretræ fra skibsvragsrester ved øen Valen i søen Hjälmaren, Vestmanland, Sverige

af

Orla Hylleberg Eriksen

Valen

Koordinater: 59.25175 N/15.71789 E

Koordinatsystem: WGS 84

Vanddybde: 8 m

Indsendt af Statens Maritima Museer ved Marcus Hjulhammar

Formål: datering.

Prøvetagning:

Laboratorieundersøgelse: Orla Hylleberg Eriksen

NNU j.nr. A8871

Skibsrester, Valen

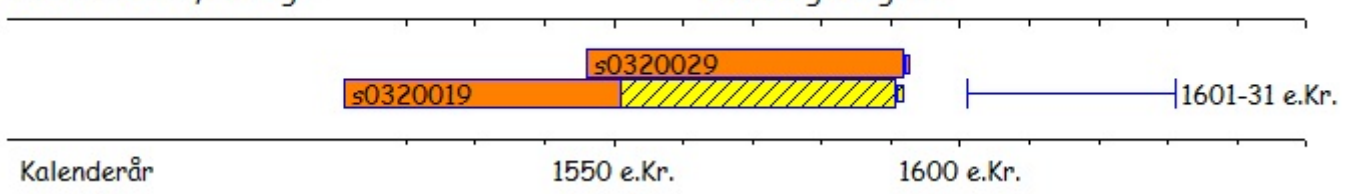
To prøver af fyr (*Pinus Sylvestris*) er undersøgt. Prøverne, hvoraf der på den ene kan erkendes splintved, er dateret (det betyder ikke, at der ikke kan være splintved på den anden - det kan blot ikke erkendes). Kurverne fra de to prøver krydsdaterer ($t = 5.10$). Yngste bevarede årring er dannet i 1592 (S0320029). Efter tillæg af årringe i det manglende splintved, kan det beregnes, at træerne, som prøverne kommer fra, sandsynligvis er fældet i starten af 1600-tallet.

A8871 Valen, Sverige - synkroniseringer med referencekurver

	S0320019	S0320029	S032M001
Helsingland, HELPIN01	2.12	3.58	3.29
AUST-AGDER, nomk0803	3.88	3.74	5.08
Vest-Agder, nomk0901	2.73	2.16	3.18
Dalarna, STB00002	2.35	2.03	2.74
nomk08+09, supersyd	3.85	3.80	4.99
Uppland, UPPPIN01	2.73	3.86	3.82

A8871 Valen, Sverige

Dateringsdiagram

A8871 Valen, Vestmanland, Sverige - Katalog

Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering/fældning	Bem.
S0320019	Prøve 1	81	4-5 cm	ca. 40 år	S1	1511-1591	ca. 1600-1630	pinus
S0320029	Prøve 2	47	9-10 cm	-	H1	1546-1592	efter ca. 1600	pinus

Tegnforklaring: B - bark. W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger (dendro@natmus.dk). Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.